

Är du Karlstads klimathjälte?

Miss inte jazzfesten!

JAZZFESTEN
KARLSTAD 10
VÄLKOMMEN 1-3 OKTOBER

▲ 8 4 8 2 1

Allt fler väljer
Karlstad!

VI I KARLSTAD

EN TIDNING FRÅN KARLSTADS KOMMUN TILL ALLA KARLSTADSBOR. SEPT 2010.

**DEBUTRÖSTA?
SJÄLVKLART!**

**SHOPPA OCH
RÖSTA SAMTIDIGT!**

LÄS ALLT DU
BEHÖVER VETA
INFÖR HÖSTENS

VÄL!

Innehåll

LEDARE	2
UNGA VÄLJARE	3-5
Många röstar för första gången.	
GÖR DIN RÖST HÖRD MELLAN VALEN	6
SEDAN FÖRRA VALET	6
RÖSTA PÅ BERGVIK	7-9
Shoppa och förtidsrösta.	
KOMMUNHISTORIK	10
300 RÖSTMOTTAGARE	10
VALINFORMATION	12-13
HÖSTENS KALENDER	14-15
KRYSSSET	16

Vi i Karlstad

Utges av: Karlstads kommun

Redaktör: Lena Gullander
lena.gullander@karlstad.se

Ansvarig utgivare:
Katarina Lindström
katarina.lindstrom@karlstad.se

Grafisk form: Tin Wigelius

Omslagsfoto: Benjamin Goss

Tryck: Tryckeri Knappen AB,
ISO 14001-certifierat tryckeri

Upplaga: 45 000 ex

Distribution: Posten
Delas ut till alla hushåll
i Karlstads kommun.

KARLSTADS KOMMUN

Ledare

Planera! Ta med kompisgänget på stan, rösta och ta en fika

► Temat för detta nummer av Vi i Karlstad är demokrati. För oss som är förtroendevalda är det kommande valet något som vi planerat och engagerat oss i under lång tid.

Demokratin är det viktigaste vi har att värna i ett samhälle och demokratin måste ständigt återerövas. Här tar vi rösträtten för given, men i andra delar av världen är folk beredda att riskera sina liv för att uppnå demokrati i sitt land.

Valdagen är demokratin högtidsdag. Det handlar om att utöva sin demokratiska rösträtt och medborgerliga plikt att rösta.

I det här valet har vi rekordmånga förstagångsväljare som ska hitta till sin vallokal eller förtidsrösta. För att uppmuntra förstagångsväljare att rösta genomförs förtidsröstning bland annat på gymnasieskolorna.

I tidningen kan du läsa om det praktiska som rör valet. Det finns också information på kommunens hemsida.

Vi vet av erfarenhet att valdel-

tagandet kan påverkas av en rad olika praktiska faktorer på valdagen. Planera därför in ditt röstande. Har du inte möjlighet att rösta på valdagen, så nyttja de stora möjligheter som finns att förtidsrösta. Ta med ett kompisgäng på stan, rösta och ta en fika!

Förtidsröstningen börjar den 1 september och valdagen infaller tredje söndagen i september, den 19 september. ■

Lena Melesjö Windahl (S)
Kommunstyrelsens
ordförande

► Den 19 september är det val och tv och tidningar är fulla av information. Men hur känns det egentligen att nyss ha fyllt 18 år och få göra sin röst hörd för första gången? Är det en medborgerlig plikt att rösta? Eller är det något man gör om andan faller på och man hunnit lära sig lite mer?

Vi i Karlstad kollade läget med förstagångsväljarna Fanny Fernlöf, Rozbe Bozorgi, Sebastian Hederstedt och Jens Sundgren.

RÖSTA FÖR
FÖRSTA GÅNGEN?
SJÄLVKLART

JÄ!

» – Sverige är en demokrati där allas röster är lika mycket värda och det är självklart att man ska vara med och välja vilka som ska bestämma!

Fanny Fernlöf och Rozbe Bozorgi har båda varit aktiva i Karlstads ungdomsfullmäktige. Där har de visserligen företrätt de unga i kommunen och inte något politiskt parti, men insynen som de fått i kommunens verksamhet har fått dem intresserade av politik.

– Det blir lätt så när man fått jobba nära dem som bestämmer. Kommunens politiker och tjänstemän har låtit oss vara med och tycka kring allt från vägar till SMS-biljetter på bussarna och skolavslutningsfirande, konstaterar Fanny.

– Och jag har alltid sett det som en skyldighet att rösta när man har förmånen att leva i en demokrati. Min familj kommer från Iran och genom min familjs historia vet jag hur värdefullt det är med demokrati. Jag kan bli väldigt irriterad över folk som inte fattar det. I andra länder dör folk faktiskt när de kämpar för rätten att få göra sin röst hörd, fortsätter Rozbe.

Båda har de någon slags politisk karta i bakhuvudet, även om Fanny nog inte kommer att bestämma sig för vilka som ska få hennes röster förrän precis dagarna före valet.

– Och jag kommer att ta reda på mer genom att följa tv, tidningar och partiledardebatten, säger hon.

– Att kolla in partiernas hemsidor är också bra, tipsar Rozbe. Precis som de sammanställningar de stora dagstidningarna brukar göra kring var partierna står i olika frågor.

Inte riktigt hemma i politiken

Sebastian Hederstedt och Jens Sundgren lyssnar och nickar men menar att de inte känner sig riktigt hemma i det där med politik. Och

Första gången till valurnorna.
Fr.v. Rozbe Bozorgi, Sebastian Hederstedt, Fanny Fernlöf och Jens Sundgren tänker självklart använda sin rösträtt.

vad sköter egentligen landsting och kommun? Det är inte lätt att veta att landstinget sköter sjukvård och kommunen bland annat skolor och barnomsorg.

– Det är väl klart att man har ett ansvar att använda sin rösträtt, men kanske skulle såna som jag behöva få lite mer hjälp att lära sig vara väljare. Som det är nu bryr jag mig inte så mycket, kanske för att jag inte är mogen än, menar Sebastian Hederstedt.

– För mig är det självklart att man ska värna miljön, konstaterar Jens Sundgren.

Sakfrågor i fokus

Ja, att miljön är en av de största och viktigaste frågorna enas de fyra runt bordet lätt om. Dessutom är saker som invandrapolitik, skola, ungdomsarbetslöshet, kultursatsningar, FRA- och Ipred-lagen viktiga frågor.

– En del partier känns inte seriösa. Man måste ta ställning till mer än en fråga för att kunna styra

ett land, utan helhetssyn fungerar det inte, säger Fanny och får medhåll av de andra. ■

Text och foto: Cecilia Hardestam

Fakta

Ta med röstkort och leg!

Bra att veta för förstagångsväljaren:

- Du röstar med valsedlar där partiets namn står. Valsedlarna har tre olika färger: gul för val till riksdagen, vit för val till kommunfullmäktige och blå för val till landstinget.
- Vill du rösta på en särskild person i det parti du valt kan du personrösta. Då kryssar du i rutan framför personens namn på valsedeln.
- För att förtidsrösta behöver du ha med dig både ett röstkort och en giltig legitimation till röstningslokalen. På röstkortet du fått hem i din brevlåda står vilken röstningslokal du ska rösta i på valdagen.

Fakta

Förstagångsväljare

I årets val är det cirka sju procent av väljarna som för första gången röstar i de allmänna valen till riksdag, kommun- och landstingsfullmäktige.

Det är en ovanligt hög siffra, men åren 1968 och 1976 var förstagångsväljarna faktiskt ännu något fler.

Nya kanaler. – Partierna har historiskt sett varit ganska bra på att nå förstagångsväljarna, säger statsvetare Arne Larsson. I årets valrörelse testas nya kanaler som sociala media och tv-reklam.

DRAG I DEBATTEN LOCKAR FLER UNGA VÄLJARE

» Förstagångsväljarna är en grupp som kan vara svår att locka till valurnorna.

Men en valrörelse där kampen om regeringsmakten står mellan tydliga alternativ kommer troligen att mobilisera även de yngre väljarna. Det konstaterar Arne Larsson, universitetsadjunkt i statskunskap vid Karlstads universitet.

– I valet 2002, då valrörelsen var rätt förutsägbar röstade 70 procent av förstagångsväljarna. I valet 2006, då läget var mer spännande röstade 76 procent av förstagångsväljarna, berättar han.

Valdeltagandet som helhet

låg dessa år på 80 respektive 82 procent.

– Samtidigt ser man att förstagångsväljare är mer rörliga och bestämmer sig senare än väljare i allmänhet. De påverkas ofta mer av valvindarna och är lite mindre pålästa. Jämfört med övriga väljare har de dessutom en svagare partiidentifikation och tendensen att rösta som föräldrarna gör har minskat.

För de unga väljarna är det snarare sakfrågorna som står i centrum: miljö och klimat, ungdomsarbetslöshet, rättvis handel etc.

– Alla partier satsar rätt mycket på sociala media för att nå de unga väljarna – bloggar, Facebook, Twitter och You-tube. Dessutom har partierna blivit skickligare på

att hantera media för att få ut sitt budskap. Det återstår att se vilket genomslag det får.

Kristiska lättrorliga väljare

Även om personer från 40 år och uppåt oftast använder sin rösträtt, är det helt klart att andelen människor som identifierar sig med ett visst parti minskat. Istället har många väljare fler partier som de väljer mellan och överlag har medborgarna blivit mer självständiga, kritiska och lättrorliga.

– Och valet kommer att avgöras av den största gruppen väljare: medelålders tjänstemän i städerna. De är, precis som förstagångsväljarna, en mycket lättrorlig grupp. ■

Text och foto: Cecilia Hardestam

Fakta

Gör din röst hörd även mellan valen

Alla Karlstadsbor har möjlighet att komma med förslag och synpunkter om kommunens verksamheter även mellan valen. Det går förstås alltid att ta direkt kontakt med de lokala politikererna för att diskutera någon fråga eller komma med förslag – men det finns också enklare sätt.

Medborgarförslag. Alla kommuninvånare i Karlstad kan lämna medborgarförslag. Det gäller även för barn, ungdomar och personer med utländsk bakgrund som ännu inte har kommunal rösträtt. Förslaget kan gälla allt som rör kommunens verksamhet och som kommunen är ansvarig för. Medborgarförslaget ska lämnas in skriftligt via post eller vår hemsida, karlstad.se och behandlas sedan i någon av kommunens nämnder.

Lämna synpunkter. Om man vill ha en snabbare hantering går det också att på ett enkelt sätt lämna synpunkter eller klagomål. Många enklare frågor kan lösas direkt av kommunens tjänstemän och behöver inte behandlas politiskt. Du kan skicka synpunkterna med vanlig post eller fylla i ett webbformulär på hemsidan. Karlstads kommun vill gärna få in synpunkter för att få reda på eventuella fel och snabbt kunna rätta till dessa.

Ungdomsfullmäktige. Ungdomsfullmäktiges uppgift är att representera de unga i Karlstad, inte de politiska partierna, och driva och argumentera för frågor som berör de ungas vardag. För att vara med i ungdomsfullmäktige och för att få rösta måste man vara folkbokförd i kommunen och gå i årskurs åtta, nio eller i gymnasieskolan. Även de som är under 19 år och inte går i gymnasiet får rösta och vara med i ungdomsfullmäktige. Som ledamot i ungdomsfullmäktige sitter man i en period vilket är detsamma som ett läsår.

Läs mer på karlstad.se under Politik & påverkans.

Lekträdgården i Mariebergsskogen.

Vindpark Vätern.

Ny curling- och skatehall.

MYCKET HAR HÄNT SEDAN FÖRRA VALET

► Flera nya sporthallar, linjetrafik med båtbusar sommartid och olika klimatsatsningar. Det är något av det som hänt i Karlstad sedan förra valet.

2007 invigdes nya innebandyhallar på Tingvalla och Ullebergsgymnasiet byggdes om till boende för personer med missbruksproblematik. Förskoleteamet "Tummen" på Kronoparken – ett samarbete mellan förskola, socialtjänst och landstinget startades. Alla förskolor och skolor fick likabehandlingsplaner.

Båtbusar och idrottshallar

2008 passade närmare 50 000 personer på att se Karlstad från vattnet när Karlstadsbus arrangerade båttrafik till busspriser.

Tingvallaområdet fick en ny curling- och skatehall och Våse fick en ny idrottshall samt nya lokaler för bibliotek och fritidsgård. Den första etappen av Sandgrundsparken invigdes och i Mariebergsskogen

öppnade Lekträdgården. Oljeanvändningen minskade drastiskt när fjärrvärmenäten i Karlstad och Hammarö kopplades samman.

Vårdboende och vindkraft

2009 blev Vindpark Vätern klar. Vindkraftverken ger el till 20 000 hushåll och minskar koldioxidutsläppen i Norden med 90 000 ton per år. 27 lekplatser rustades upp och ett nytt vårdboende började byggas på Zakrisdal. Värdegrundsprojektet "Skolan förebygger" fortsatte att stärka barns och elevers självförtroende och spaden sattes i jorden för en ny idrottshall på Kronoparken. Naturområdet Göteborgsudden handikappanpassades och Karlstad fick sin första biogasmack. ■

KÖPCENTER

RÖSTA NÄR
DU ÄNDÅ SKA
SHOPPA – SPARA

TID!

▶ Du behöver inte vänta till valdagen för att komma iväg och rösta. I årets val erbjuder Karlstads kommun förtidsröstning på en mängd platser.

Passa till exempel på att rösta samtidigt som du ändå åker till Bergvik Köpcenter för att göra andra ärenden. Den tillfälliga röstningslokalen mitt i gallerian bemannas under totalt sju dagar med start i mitten av röstningsperioden. Glöm inte att skriva upp "röstkort" på din kom-ihåg-lapp inför shoppingturen!

► Bergvik Köpcenter är en av Karlstads mest besökta platser. Här kan du uträtta massor av ärenden. Ta med ditt röstkort under valperioden så kan du till och med passa på att rösta.

Det som tidigare kallades för post-röstning heter numera förtidsröstning. Ordet berättar precis vad det handlar om. Du röstar helt enkelt en tid före den vanliga valsöndagen den 19 september. Anledningarna kan vara många. Du kanske ska resa bort eller jobbar på valdagen. Och har du redan bestämt dig, så

Många valmöjligheter. K

PASSA PÅ! RÖSTA OC

kan det vara skönt att få ännu ett ärende ur världen.

Det är kommunerna som har tagit över ansvaret för förtidsröstningen. Här i Karlstad öppnas många olika typer av lokaler upp och bemannas av röstmottagare. Lokalerna är utspridda över kommunen.

– I stor utsträckning använder vi våra biblioteksfilialer, berättar Charlotta Bodin, samordnare vid valkansliet. Bibliotekshuset i centrum är också en mycket populär plats för förtidsröstning. Vid valet 2006 var det drygt 6 800 personer som röstade här, mot slutet över tusen per dag.

En annan central lokal är Tempelriddaren på Drottninggatan, Värmlandsteaterns hemmascen.

– Vi vill göra det så enkelt som möjligt att komma iväg och rösta, fortsätter Charlotta Bodin. Därför finns vi även på plats vissa tider för alla studenter och personalen vid

Karlstads universitet samt vid de allra flesta gymnasieskolorna.

– Servicenivån och tillgängligheten för förtidsröstning har höjts sedan sist. Vi fanns på universitetet redan vid EU-valet 2009, och det slog mycket väl ut. Därför kan man den här gången förtidsrösta under en hel vecka där uppe.

Flytta valet till folket

Nytt för valet 2010 är möjligheten att förtidsrösta samtidigt som du ändå shoppar på Bergvik Köpcenter. Inspirationen kommer från Göteborgs stad som med framgång valde att bland annat ha förtidsröstning i Nordstan under valet 2006.

– Det handlar ju egentligen om att flytta ut valet närmare folket, konstaterar Charlotta Bodin. Så ser utvecklingen ut. Man vill spara tid och kunna fixa flera saker på en och samma gång.

Passa på. Rösta samtidigt som du uträttar andra ärenden, uppmanar Charlotta Bodin på kommunens valkansli.

Den som vill förtidsrösta kan göra det var som helst i Sverige. Det betyder att det är öppet att förtidsrösta på Bergvik Köpcenter även för besökare från andra orter. Enda kravet är att du har med dig ditt röstkort som automatiskt skickas till den adress där du är folkbokförd.

Väl innanför dörrarna på köpcentret så kommer det att vara tydligt vart du ska styra dina steg.

Karlstads kommun ordnar förtidsröstning på många olika ställen, bland annat här på Bergvik Köpcenter.

H SHOPPA

Stora klistermärken med fötter och uppmaningen "Rösta!" ska visa vägen till rätt ställe. Röstmotagarna kommer att finnas i det lilla utrymmet mellan Gallerix och Stadium. De ska bära en svart t-shirt med Karlstads solsymbol och texten "röstmottagare".

Tiderna för förtidsröstning på Bergvik Köpcenter har bestämts tillsammans med centrumledningen och sammanfaller med de tider då flest människor är ute för att shoppa. Torsdag till söndag veckan före valdag, samt torsdag till lördag under valhelgen. Din förtidsröst skickas sedan med post till din ordinarie vallokal.

Kanske kommer fler att rösta

– Vi hoppas naturligtvis på att det blir succé med förtidsröstningen på Bergvik Köpcenter, säger Charlotta Bodin. Hit kommer ju besökare från hela Värmland och även andra håll i landet. Kanske kan det till och med vara ett sätt att höja valdeltagandet.

Vid valet 2006 förtidsröstade 32 procent av medborgarna i Karlstads kommun. Det totala valdeltagandet var 81,05 procent. ■

Text och foto: Katarina Averås

Vad tycker du ... _____

Skulle du kunna tänka dig att förtidsrösta samtidigt som du shoppar här på Bergvik? Är det en bra idé?

Text och foto: Katarina Averås

Anette Rudsberg med dottern **Maya** från Kristinehamn:

– Ja, varför inte! Det är absolut en bra idé och kan nog kanske till och med höja valdeltagandet.

Kim Eriksson från Forshaga:

– Det kan säkert passa den som annars inte tänkt att komma iväg för att rösta. Man kan få upp ögonen för valet och liksom ta det i farten.

Ulrika Davidsson från Lyckan:

– Ja, här får man ju verkligen allt på samma ställe om man till och med kan rösta. Kanske kan passa på samtidigt som man utträttat ärenden.

Lisbeth Persson och **Gunde Larsson** från Lakene:

– Det kanske är bra, varför inte!
– Jag tror absolut att den här möjligheten kan höja valdeltagandet.

Historia

Historia. Sista sammanträdet med stadsfullmäktige den 17 december 1970. Mötet hölls i rådhuset, nuvarande tingsrätten vid torget i Karlstad.

Karlstad, Grava, Nyed, Väse och Nors blev ett 1971

Precis som alla kommuner är Karlstads kommun självstyrande och får fatta beslut

utan statens inverkan. Det folkliga självstyret har anor från medeltiden. Då var det byalag och sedan sockenstämmor som bestämde. Senare fick härader och städer beslutsrätt. På 1800-talet fick kommunerna ansvar för fattigvården och sedan dess har kommunerna fått många stora ansvarsområden.

Kommunerna, många hade färre än 1 000 invånare, var för små för att klara alla uppdrag. År 1952 genomfördes därför en obligatorisk kommunsammanslagning. Och på 1970-talet gjordes fler sammanslagningar för att få tillräckligt stora kommuner.

Vår historia börjar 1934 när Karlstads stad slogs ihop med Karlstads landskommun. 1952 slogs Älvsbacka, Nyeds och Alsters kommuner ihop och bildade Nyeds kommun. Då slogs också Ölme och Väse kommuner ihop och blev Väse kommun och Segerstad gick ihop med Nors kommun. 1967 gick Östra Fågelviks kommun ihop med Karlstads stad.

Karlstads kommun bildades i sin nuvarande form 1971 när Karlstads stad, Grava kommun, Nors kommun, Väse kommun och Nyeds kommuner slogs samman. Kommunfullmäktige bildades 1971 för att leda den nya kommunen.

Underlättar för dig att rösta. Lennart Myhlback har lång erfarenhet som röstmottagare. Han har också fungerat som internationell valobservatör, ett uppdrag som kräver att man arbetat som röstmottagare i Sverige.

» Att valet genomförs på ett korrekt, säkert och förtroendeingivande sätt garanteras av drygt 300 röstmottagare som frivilligt ställer upp under valdag och förtidsröstning.

INGET FUSK TACK VARE ALLA FRIVILLIGA

– En dag vart fjärde år är vi alla lika mycket värda och kan i fria, allmänna val tala om hur vi vill att Sverige ska styras. Det är fantastiskt att bo i ett land där demokratin fungerar och jag vill gärna bidra på något sätt!

Lennart Myhlback har arbetat som röstmottagare under ett stort antal svenska val. Dessutom har han varit valobservatör vid ett tiotal val utomlands, bland annat i Armenien och Kirgizistan, och har sett hur det fungerar på andra håll.

– Där är det inte alls säkert att röstlängden, det vill säga förteckningen över vilka som får rösta, är korrekt. Det förekommer också olika typer av intriger och fusk. Men jag vågar garantera att något medvetet fusk inte förekommer här hemma.

Under valdagen fungerar Lennart som ordförande för vallokalen.

Det innebär bland annat att han leder och fördelar arbetet, besiktigar vallokalen, hämtar röstlängden, kontrollerar innehållet i valboxen och ringer in resultatet av röstsammansräkningen. Tillsammans med vallokals vice ordförande lämnar han också in de räknade rösterna till stadshuset på valnatten. Där befinner sig Marianne Wreifors, ordförande i valnämnden, tillsammans med övriga nämndledamöter och representanter från länsstyrelsen för att se till att allt finns med inför kontrollräkningen på länsstyrelsen den kommande veckan. Hon betonar vikten av röstmottagarnas insatser:

– Det är ett fantastiskt jobb de utför och vi värdesätter det verkligen. Utan dem skulle det inte gå att genomföra något val! ■

Text och foto: Cecilia Hardestam

RÖSTA FRAM
DINA POLITIKER
SENAST DEN

19.9

► Nu är det återigen dags att välja representanter till riksdag, kommunfullmäktige och landstingsfullmäktige. Genom att rösta är du med och bestämmer vilket eller vilka politiska partier och företrädare som ska styra landet, landstinget och kommunen. Så passa på och lägg din röst – senast söndagen den 19 september.

» De flesta väljer fortfarande att rösta på själva valdagen, vilket alltid är den tredje söndagen i september, men allt fler röstar i förväg.

VEM FÅR DIN RÖST?

Det finns alltid en vallokal i närheten om du vill rösta på själva valdagen den 19 september. På ditt röstkort som du får hemskickat står det i vilken vallokal som du ska rösta. Röstkortet

! Glöm inte röstkort och legitimtion

kommer hem i brevlådan under augusti. Behöver du ett nytt röstkort? Kontakta valkansliet på 054-29 68 45.

Fler chanser att förtidsrösta

Från och med 1 september har du möjlighet att förtidsrösta och den

här gången finns det fler platser än tidigare att rösta på.

Ökad tillgänglighet

Karlstads kommun har arbetat för att vallokalerna ska vara lätta att komma åt för personer med funktionsnedsättning. Information om hur entréerna till lokalerna ser ut, var man kan komma fram med rullstol och var det finns handikapparkeringsplatser kan du läsa på karlstad.se. Informationen på de webb-sidorna går även att få i punktskrift eller inlästa på band. Kontakta valkansliet på telefon 054- 29 55 30 eller e-post: val@karlstad.se.

Bor du exempelvis på ett vårdboende eller en kriminalvårdsanstalt genomför Karlstads kommun en särskild röstmottagning söndagen den 12 september.

Var röstmottagningen är kan du läsa på karlstad.se.

En väljare som inte kan ta sig till en röstningslokal kan rösta med bud. Det gäller den som är sjuk, gammal eller har en funktionsnedsättning. Det gäller

HÄR KAN DU FÖRTIDSRÖSTA FRÅN OCH

Bibliotekshuset, entréhallen

Vecka 35: Ons-fre kl. 10-19, lör kl. 10-15, sön kl. 11-15
Vecka 36: Mån-fre kl. 10-19, lör kl. 10-15, sön kl. 11-15
Vecka 37: Mån-fre kl. 10-19, lör kl. 10-15

Kronoparkens bibliotek

Vecka 35: Ons kl. 14-17, tors kl. 14-19, fre kl. 10-14
Vecka 36: Mån kl. 14-19, tis kl. 10-12 och 14-17, ons kl. 14-17, tors kl. 14-19, fre kl. 10-14
Vecka 37: Mån kl. 14-19, tis kl. 10-12 och 14-17, ons kl. 14-18, tors kl. 14-19, fre kl. 10-18, lör kl. 10-13

Skattkärrs bibliotek

Vecka 35: Ons kl. 10-13, tors kl. 15-19, fre kl. 10-13
Vecka 36: Mån kl. 15-19, ons kl. 10-13, tors kl. 15-19, fre kl. 10-13
Vecka 37: Mån kl. 15-19, tis kl. 16-19, ons kl. 10-13, tors kl. 15-19, fre kl. 10-13

Skåre bibliotek

Vecka 35: Ons kl. 15-19, tors kl. 13-17, fre kl. 10-13
Vecka 36: Mån kl. 10-12, 15-19, tis kl. 10-12, 13-17, ons kl. 15-19, tors kl. 13-17, fre kl. 10-13
Vecka 37: Mån kl. 10-12, 15-19, tis kl. 10-12, 13-17, ons kl. 15-19, tors kl. 13-17, fre kl. 10-14

Våxnäs bibliotek

Vecka 35: Ons kl. 9-12, 13-19, tors kl. 13-17
Vecka 36: Mån kl. 9-12, 13-19, tis kl. 13-17, ons kl. 9-12 och 13-19, tors kl. 13-17
Vecka 37: Mån kl. 9-12, 13-19, tis kl. 13-18, ons kl. 9-12, 13-19, tors kl. 13-18, fre kl. 10-18, lör kl. 10-13

Molkoms medborgarkontor/bibliotek

Vecka 35: Tors kl. 14-19, fre kl. 9-12
Vecka 36: Mån kl. 14-19, tis kl. 9-12 och 13-17, tors kl. 14-19, fre kl. 9-12
Vecka 37: Mån kl. 14-19, tis kl. 9-12 och 13-17, ons kl. 16-19, tors kl. 14-19, fre kl. 9-14

OBS! Ta med både röstkort och giltigt legitimtion.

På karlstad.se finns mer utförlig, praktisk information om till exempel handikappanpassning och parkeringsmöjligheter.

På andra språk

Engelska

On September 19, 2010, elections are held for the Swedish parliament, as well as for the municipality and county councils. In municipal and county elections you may be eligible to vote even if you are not a Swedish citizen. From September 1, 2010, you may also vote in advance. More information in English can be found at www.karlstad.se and www.val.se

Albanska

Më 19 shtator janë zgjedhjet për parlamentin, këshillat komunale si dhe për kryesinë e qarkut. Në zgjedhjet për këshillat komunale mund të votosh edhe në se nuk ke nënshitetësi suedeze. Për këto zgjedhje mund të votosh paraprakisht duke filluar nga data 1 shtator. Për më shumë informacion në gjuhën shqipe mund të gesh në faqen e internetit me adresë: Karlstad.se ose val.se.

Arabiska

في 19 ايلول / سبتمبر هناك انتخابات للبرلمان، المجلس البلدية ومجلس المحافظة. يمكنك التصويت لمجلس البلدية ومجلس المحافظة على الرغم من أنك لست مواطناً سويدياً. من تاريخ 1 ايلول / سبتمبر يمكنك التصويت في وقت مبكر. مزيد من المعلومات باللغة العربية موجودة في الموقع www.val.se و karlstad.se

Bosniska/Serbiska/Kroatiska

19. septembra su izbori za parlament, skupstiniško opštinska i županijska-sreska vijeća. U izborima za skupstinskiopštinska i županijska-sreska vijeća možete glasati čak i ako niste švedski državljanin. Od 1. septembra možete glasati ranije. Opširnije informacije na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku možete naći na karlstad.se i val.se.

Somaliska

19ka september waa doorashadii baarlamaanka, degmada iyo gudiga caafimaadka gobolka. Doorashada degmada iyo gudiga caafimaadka gobolka waad bixin kartaa codkaaga haddii aadan xitaa iswidhish ahayn. Laga soo bilaabo 1da september horey ayaad u codbixin kartaa. Warbixin dheeraad oo af soomaali ah waxaad ka heli kartaa dhinaca karlstad. se iyo val.se

Sorani

له 19 رۆژی 19 تە بۆلۆ / سبته مەهر. جە لێزارەتە بۆ بەرله مان (ریکس داگ) وێ نه ئهجوومانی شاره وانی و پاریزگا. له هه لێزارانی نه ئهجوومه ئی شاره وانی و پاریزگا. مافی نه ئهگانی هه به نه ئهت نه ئهگه و تو. هه وانی سویدیش نه بیت. له [نه بۆلۆ / سبته مەهر] ده ئهوانت پێشده م ده ئهگ به نه بیت. بۆ فۆره و ئهگه پێشده به زاراوی سوێتی. له ما لێهاری. www.karlstad.se و val.se ده بێنێرێته و.

även väljare som sitter i häkte eller på kriminalvårdsanstalt. När väljaren gör i ordning sin röst måste detta bevittnas av ett vittne. Vittne kan vem som helst

! Läs mer utförligt om valet på karlstad.se

vara. Personen måste dock vara över 18 år och vittne och bud får inte vara samma person. Material

för budröstning kan hämtas i alla röstningslokaler eller beställas från valkansliet. Det går bra att budrösta med lantbrevbäraren. Sätt ut en markering på brevlådan så kommer lantbrevbäraren in.

Har du ingen i din närhet som kan vara ditt bud kan du ta kontakt med valkansliet som förmedlar ett bud. Valkansliet når du på telefon 054-29 55 30 eller e-post: val@karlstad.se.

MED DEN 1 SEPTEMBER

Vålbergs medborgarkontor/bibliotek

- Vecka 35: Ons kl. 10-13, 15-19, tors kl. 14-18, fre kl. 9-13
- Vecka 36: Mån kl. 14-19, ons kl. 10-13 och 15-19, tors kl. 14-18, fre kl. 9-13
- Vecka 37: Mån kl. 14-19, tis kl. 16-19, ons kl. 10-13, 15-19, tors kl. 14-18, fre kl. 9-13

Väse bibliotek

- Vecka 35: Tors kl. 16-19
- Vecka 36: Mån kl. 16-19, tis kl. 10-13, tors kl. 16-19
- Vecka 37: Mån kl. 16-19, tis kl. 10-13, tors kl. 16-19

Bergvik Köpcenter

- Vecka 36: Tors kl. 16-19, fre kl. 15-18, lör-sön kl. 11-16
- Vecka 37: Tors kl. 16-19, fre kl. 15-18, lör kl. 11-16

Folkets Hus, Edsvala

- Vecka 35: Tors kl. 16-19, fre kl. 10-13
- Vecka 36: Mån kl. 16-19, tors kl. 16-19, fre kl. 10-13
- Vecka 37: Mån kl. 16-19, tors kl. 16-19, fre kl. 10-13

Tempelriddaren, foajén

- Vecka 35: Ons-fre kl. 9-17, lör kl. 10-15, sön kl. 12-16
- Vecka 36: Mån-fre kl. 9-17, lör kl. 10-17, sön kl. 12-16
- Vecka 37: Mån-fre kl. 9-17, lör kl. 10-17, sön kl. 12-16

Centralsjukhuset, entréhallen

- Vecka 37: Tors kl. 10.30-15.00

Karlstads universitet, entréhallen

- Vecka 37: Mån-fre kl. 9.00-15.00

**JAZZFESTEN
KARLSTAD** **10**
VÄLKOMMEN 1–3 OKTOBER

Missa inte!

Degerforsbördige världstrombonisten Nils Landgren med Funk Unit kommer till årets jazzfest den 1–3 oktober. De uppträder på Scalateatern lördagen den 2 oktober kl 19.00. Under den tre dagar långa jazzfesten kan du även höra Elin Larsson Group och Naoko Sakata Trio. Söndag den 3 oktober är det en hyllningskonsert till Ella Fitzgerald kl 19.00. Meta Roos, 2009 års Monica Zetterlund-stipendiat, sjunger tillsammans med Kjell Öhman piano, Hans Backenroth bas, Jocke Ekberg trummor och Jan Ottesen gitarr. Läs mer på www.carlstadjazz.se.

Marknadsdags i Alster

► I höst är det två stora marknader på Alsters Herrgård som brukligt, höst- och julmarknad.

Den 11–12 september blir det gammaldags höstmarknad där lokala livsmedelsproducenter och slöjdare säljer sina produkter. Temat är värmländskt hantverk med fokus på naturens material samt livsmedel och annat odlat som är producerat på värmländska gårdar. Fri entré.

Den 27–28 november sjuder hela herrgården av liv då slöjd, hantverk och värmländska matprodukter presenteras insvept i en varm och skön julstämning. Då kan du ta del av körsång, kolbullar, ponnyridning, fiskdammar för både vuxna och barn, hållbrödsbakning, länshemslöjdens tombola och julpysel för barn. Entré 20 kronor. ■

Värmlandsteatern ger skräckdrama

Det skräckgotiska dramat "Det är Söndag" har premiär den 2 oktober på Värmlandsteatern. Det är ett nyskrivet mörkt verk som spelas på Tempelriddarens Stora scen. Dramat utspelar sig en ödesmättad natt där tre generationer av okonventionella kvinnor hålls vakna av olycksbådande drömmar, varsel och en sen gäst. Läs mer på varmlandsteatern.se.

Tusen och en natt. Bo Vilsons omslag till "Tusen och en"

ÄR DU KARLSTADS KLIMATHJÄLTE?

Den 16 till 22 september är det Europeiska trafikantveckan, en kampanj för miljövänligt resande. Då ska Karlstads egen klimathjälte utses.

Vad är då en klimathjälte? En klimathjälte är någon som gör klimatinsatser i vardagen, kanske genom att välja cykeln före bilen oavsett väder.

Klimathjälten utses av en jury och vinner en elcykel. Den bästa motiveringen och den bästa bilden avgör tävlingen så ta en bild och anmäl din klimathjälte till tävlingen!

Mer information om Europeiska trafikantveckan i Karlstad finns på www.karlstad.se/trafikantveckan.

Hallå där ...

...**Kerstin Hed**, bibliotekschef i Karlstads kommun. Stadsbiblioteket och turistbyrån ska utöka sina öppettider. Vad innebär det för oss Karlstadsbor?

FOTO: NINA LARSSON

Låna böcker 350 dagar om året!

– Vi kommer att ha öppet 350 dagar om året från och med 12 september i år. Bara 15 dagar är stängda. Vi har tre olika tider, måndag–torsdag 10.00–19.00, fredag 10.00–18.00 och lördag–söndag 10.00–16.00.

Vad gör ni för att uppmärksamma de nya öppettiderna?

– Vi ska ha öppet hus den 12 september, stadsbiblioteket och turistbyrån tillsammans. Temat är "Läs och res", bland annat kommer äventyraren Ola Skinnarmo. Dessutom kommer vi att ha amnestidag, börja låna ut tv-spel, ungdomsfullmäktige ordnar en skattjakt och vi öppnar upp utrymmen som i vanliga fall är gömda för allmänheten, till exempel magasinet. Läs hela programmet på karlstad.se!

SERIEÄVENTYR PÅ MUSEET

Med serierna "Tusen och en natt" i Vecko-Revyn, "Sinhue egyptiern" i Året Runt och "Fältskärens berättelser" i Levande Livet blev Bo Vilson, med signaturen Bovil, en av 1940-talets mest älskade serietecknare.

Nu kan du se en utställning om mångkonstnären Bo Vilson på Värmlands Museum. Utställningen pågår den 25 september–7 november.

natt", julalbum 1945.

FOTO: PÅR SUNNEMAR

Nypremiär 29 okt!

Två år efter urpremiären återvänder hyllningsföreställningen till Queens ära med Johan Boding och alla Karlstadsmusiker och sångare till Scalateatern där succén startade.

God eller giftig?

Nu börjar svamparna skjuta upp ur marken. Har du plockat svamp som du vill ha hjälp att artbestämma? Då kan du komma till Naturum i Mariebergsskogen den 5 september kl 11–17. Då firar vi Svampens dag med information, sortbestämning, tipspromenad och svampglädje i kaféet.

		↓	SITTER OFTA I BUREN	↓	PLANERAS ATT INVIGAS 2012 PINGIS KORT KLOCKAN	↓	↓	↓	KAN KOMMA PÅ BESTÄLLNING	OXUDE 64-2010	HAR UTSTÄLLNING PÅ LAXHOLMEN	↓		
		→	VAR MER VANLIGT I VINTRAS ÄN PÅ MÅNGA ÅR TIDIGARE	↓	↓	↓	↓	↓	↓	NÅGRA VÄNORT	→	↓	↓	
		→	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	HAR JU ORV SOM SKAFT	→	↓	↓	
		→	HOPA SIG LIGGER PÅ LAGBERGET	↓	↓	ANVÄNDES I FRANSK REVOLUTION SÅNGGRUPP	→	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
		→	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	INTE I BESITTING AV	→	↓	↓	
		→	FÖRTJUSANDE	TRÅNGMÅL UPPE I VARV	→	↓	↓	↓	↓	BEHÄRSKNING	→	↓	↓	GRINIGA
		→	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	MUSIKER-MARTIN	↓
VÄRM-LANDS-OPERANS STORA SCEN	MIKRO-ORGANISM IDROTTARE BELIN	↓	↓	MOLKOM	UNG KASTRERAD TJUR	TYP AV ANFALL	PÅ BIL I KIEV TONART	↓	FAR FRAM I FART	→	↓	↓		
HURSA OCH IHOPLAGD	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓		
↓	↓	↓	VILL ENVIS INTE GE	↓	FÖRSÖKER MÅNGA AV OSS LEVA I	↓	↓	↓	HÖRS I SPECIFIK KÖR	↓	RYSSJA ETERVÅGOR I HELA LANDET	→		
→	↓	KAN HÖRAS I FORDONS-RAD	↓	MINDRE DJUPT	↓	GÖRA ONT	↓	↓	↓	↓	↓	GAMMATEN		
SORT	KVISTSAX	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	VILL BEFRERIA EIRE JÄRNVÄGS-SKENA	→	↓	
KVÄVDE	↓	↓	↓	↓	VILL MYCKET HA	→	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
↓	↓	↓	↓	↓	YTMÄTT	↓	↓	↓	GENERELL ANESTESI	→	↓	↓	↓	
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
ENERGI-MARKNADS-INSPEKTIONEN	↓	STÅTLIG DEKORATION I TRÄDGÅRD	→	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	RYMD-FIGUR	↓	
MINSKA AKTIVITETEN	→	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	LEDER STRÖM	→	↓	↓	↓	

KONSTRUKTÖR: OXUDE MEDIA

Kryssset

Lös krysset - tävla om jazzbiljetter och Klässbolshanddukar!

Det räcker med att lista ut orden som ska skrivas in i de blå rutorna i krysset. Mejla in lösningen till korsord@karlstad.se eller skicka in kupongen med lösningen till: Karlstads kommun, Informationsenheten, 651 84 Karlstad.

Rätt lösning: _____

Märk mejlet eller kuvertet med "Lösning korsord".

Senast den 16 september vill vi ha ditt svar.

Vinnarna publiceras på karlstad.se den 20 september.

Bland de med rätt lösning vinner en person två biljetter till Jazzfesten. Vi lottar också ut Klässbolshanddukar med motivet Sola i Karlstad till tre vinnare.

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Telefon: _____

